

MARIA DĄBROWSKA
I JEJ ZWIĄZKI
Z CHOSZCZNYM

PAULINA KWAPISIEWICZ

MARIA DĄBROWSKA Z DOMU SZUMSKA

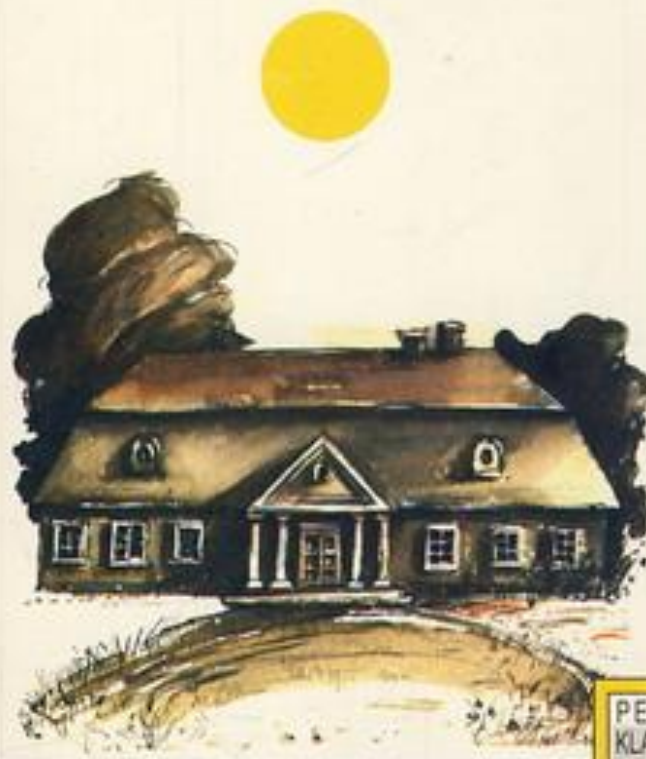
Urodzona **6 października 1889** roku w **Russowie** koło Kalisza, polska powieściopisarka, eseistka, dramatopisarka, tłumaczka dzieł literatury duńskiej, angielskiej i rosyjskiej. Jedna z ważniejszych powieściopisarek XX wieku, autorka tetralogii powieściowej "**Noce i dnie**" (1931-1934), za którą nominowana była do **Nagrody Nobla w dziedzinie literatury** w 1939 r., 1957 r., 1959 r. i 1960 r.

Studiowała nauki przyrodnicze w Lozannie i Brukseli. Działalność pisarską rozpoczęła jako publicystka. Pierwszą wydaną książką pisarki był zbiór opowiadań dla dzieci **"Powstanie 1863r. Powitanie wojny i swobody"** z 1916 roku. Za właściwy debiut artystyczny Dąbrowskiej uchodzi zbiór **"Uśmiech dzieciństwa. Wspomnienia"** z 1923 roku. Z książek opublikowanych po wojnie najważniejsze są **"Gwiazda zaranna"** (zbiór opowiadań, 1955 r.) i wydana pośmiertnie powieść **"Przygody człowieka myślącego"** z 1970 roku. Maria Dąbrowska zmarła **19 maja 1965 roku** w **Warszawie**.

GŁÓWNYM
DZIEŁEM
DOROBKU
LITERACKIEGO
MARII
DĄBROWSKIEJ
JEST POWIEŚĆ
"NOCE I DNI"

Maria Dąbrowska
NOCE I DNI

PERŁY
KLASYKI
POLSKIEJ

"**Noce i dni**" pisane były w latach **1932-1934**. Jest to kreacja literacka, ale osadzona bardzo silnie w rzeczywistym doświadczeniu autobiograficznym.

Prawie wszystkie postacie powieściowe mają swoje pierwowzory w ludziach z jej najbliższego otoczenia.

Na zdjęciu Jerzy Bińczycki (Bogumił Niechcic) a obok niego Jadwiga Barańska (Barbara Niechcic).

Historia **Bogumiła** i **Barbary** to tak naprawdę historia jej rodziców - **Józefa** i **Ludomiry**.
Cechy Marii Dąbrowskiej dostrzeżemy w postaci Agnieszki Niechcicówny, której droga życiowa, dzieciństwo i młodość pokrywają się dość dokładnie z biografią autorki.

Na zdjęciu Stanisława Celińska (Agnieszka Niechcic) oraz Mieczysław Voit (Ludwik Ceglarski).

RODZEŃSTWO W KSIĄŻCE

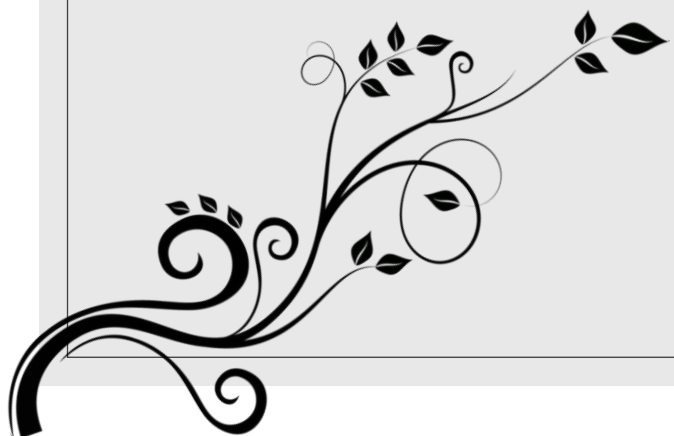
Tomaszek nosił cechy braci autorki
a siostra **Emilka** – to młodsza siostra
Helena, która wyszła za mąż za
Stanisława Hepke, administratora
majątków.

Na zdjęciu znajduje się
obsada filmu "Noce i dnie"
w reżyserii Jerzego
Antczaka.

SIOSTRA MARIII MATKA DANUTY- HELENA HEPKE

Helena i Stanisław Hepke sprowadzili się do **Choszczna** w **1949** roku i zamieszkali przy ulicy **Mickiewicza**. Mieli córkę **Danutę**, jedyną siostrzenicę **Marii Dąbrowskiej**, której pisarka była matką chrzestną.

RELACJE MARII I DANUTY

Maria i Danuta prowadziły ze sobą ożywioną korespondencję, jak również córka Heleny, była częstym gościem u swojej cioci w Warszawie. To dzięki pomocy pisarki Pani Danuta mogła kształcić się w szkole średniej i na studiach. To również ciocia zachęcała ją do **nauki bibliotekarstwa** i podjęcia takiej pracy. Dąbrowska bardzo przejmowała się losem swojej chrześnicy, co opisywała w swoich dziennikach.

Danusia z koleżanką
Mellerówną w 1930 roku.

DANUTA

Danuta Hepke zamieszkała w Choszcznie w **1951** roku i rozpoczęła pracę w ówczesnej **Powiatowej Bibliotece Publicznej**, którą kierowała, aż do **1974** roku. Dzięki jej działalności i zaangażowaniu, biblioteka odegrała istotną rolę w edukacji kulturalnej mieszkańców Choszczna.

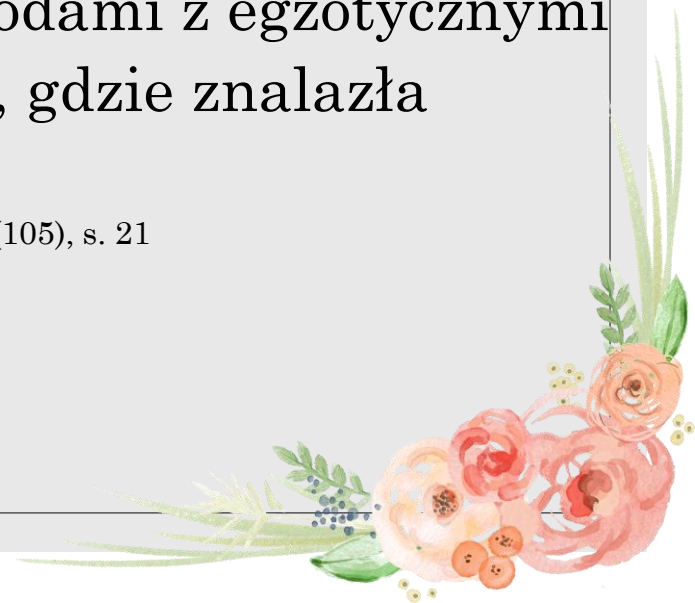
Maria
Dąbrowska
dwukrotnie
w latach
50-tych
odwiedziła
swoją rodzinę
w Choszcznie.

W **1954** roku przebywała tutaj około dwóch tygodni. Chodziła do **Prezydium Miejskiej i Powiatowej Rady Narodowej**, gdzie prowadziła rozmowy z pracownikami. Spotykała się również ze znajomymi siostry. "Uwielbiała samotne spacerunki pod **Miejską Górą**, nasłuchując gwizdu kosów, zachwycała się również pięknymi ogrodami z egzotycznymi krzewami poniemieckimi, gdzie znalazła chiński bez".

"Bibliotekarz Zachodniopomorski" - 2000, nr 2-3(105), s. 21

SPOTKANIE CZYTELNIKÓW Z MARIĄ

Na wiadomość o przyjeździe pisarki do rodziny, czytelnicy poprosili ją o spotkanie. Czytelnia była wypełniona po brzegi. Fakt ten odnotowano w kronice biblioteki, a także dokładnie został on opisany przez Panią Danutę w "Wspomnieniach siostrzenicy".

NOWA BIBLIOTEKA

Dzięki zabiegom **Danuty Hepke-Kelch** w **1967** roku postanowiono otworzyć nowoczesną bibliotekę w centrum miasta. Maria Dąbrowska przed śmiercią widziała projekt, ale **nie spodobało jej się** połączenie starego Barbakanu z nowym budynkiem i dlatego **skrytykowała** ten plan.

Niestety zły stan
zdrowia i liczne
zajęcia nie
pozwołyły pisarce
przybyć
na otwarcie
biblioteki, na które
była zaproszona
ani nigdy później.

02 maja 1976 roku, odbyła się w Choszcznie **Wojewódzka Inauguracja Dni Kultury i Oświaty** połączona z otwarciem rozbudowanej biblioteki i nadaniem jej imienia **Marii Dąbrowskiej**.

Na froncie budynku umieszczono **motto biblioteki**, którym jest zdanie wypowiedziane przez Marię Dąbrowską.

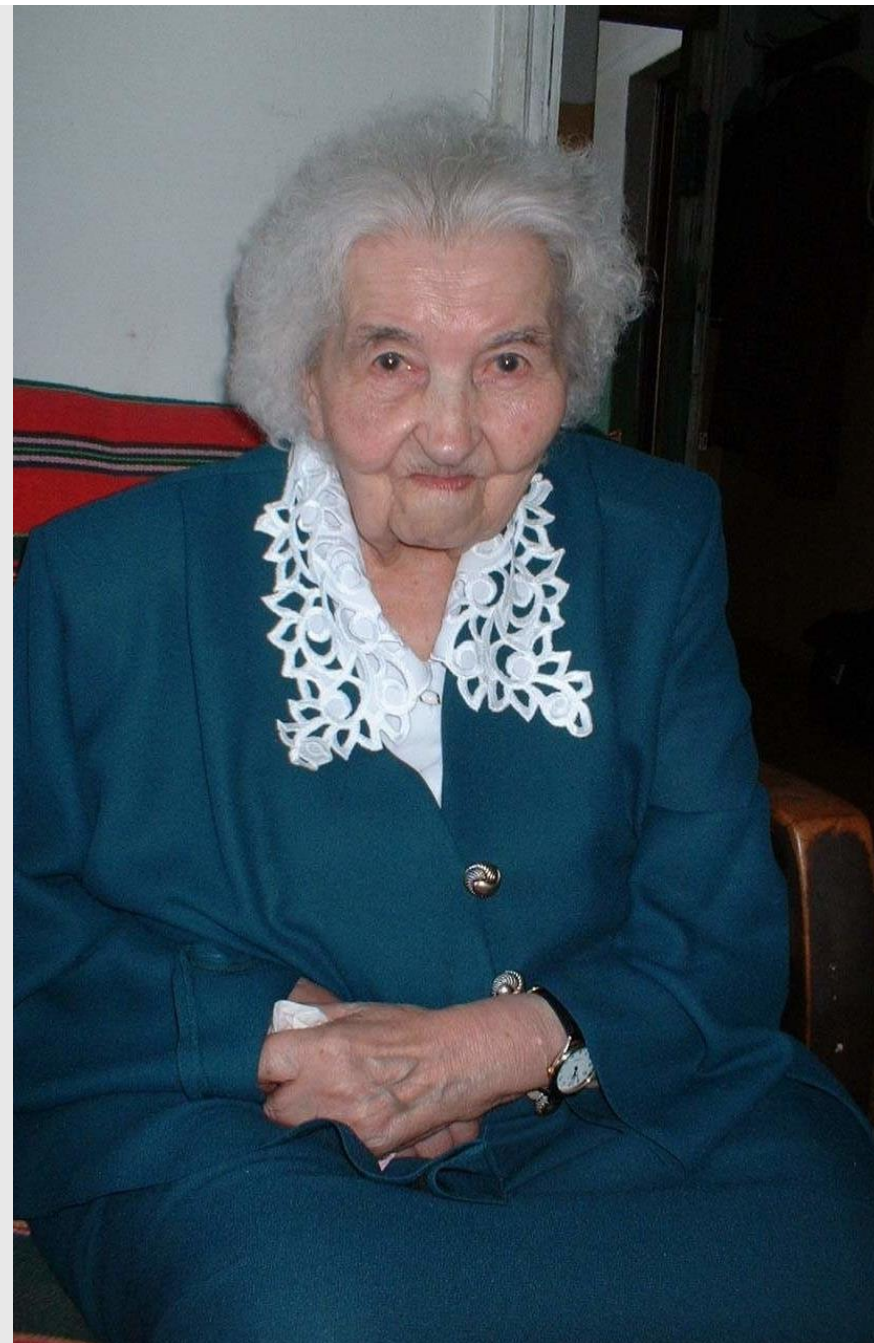

"KSIĄŻKA I MOŻNOŚĆ CZYTANIA TO
JEDEN Z NAJWIĘKSZYCH CUDÓW
LUDZKIEJ CYWILIZACJI"

SIOSTRZENICA MARIII

Danuta Hepke-Kelch, siostrzenica Marii Dąbrowskiej zmarła **19 kwietnia 2004** roku i pochowana została na **Cmentarzu w Choszcznie** obok swoich rodziców, Stanisława i Heleny, czyli powieściowej Emilki z "**Nocy i dni**".

BRAK PAMIĄTEK PO MARII W CHOSZCZNI

Niestety w Choszcznie nie ma izby
pamięci poświęconej Marii
Dąbrowskiej, dlatego pamiątki
po niej przekazane zostały do muzeum
w Russowie i Książnicy Pomorskiej
w Szczecinie.

Maria Dąbrowska poprzez swoją
siostrę **Helenę** i jej córkę
Danutę, które odwiedzała była
związana z **Ziemią
Choszczeńską**.

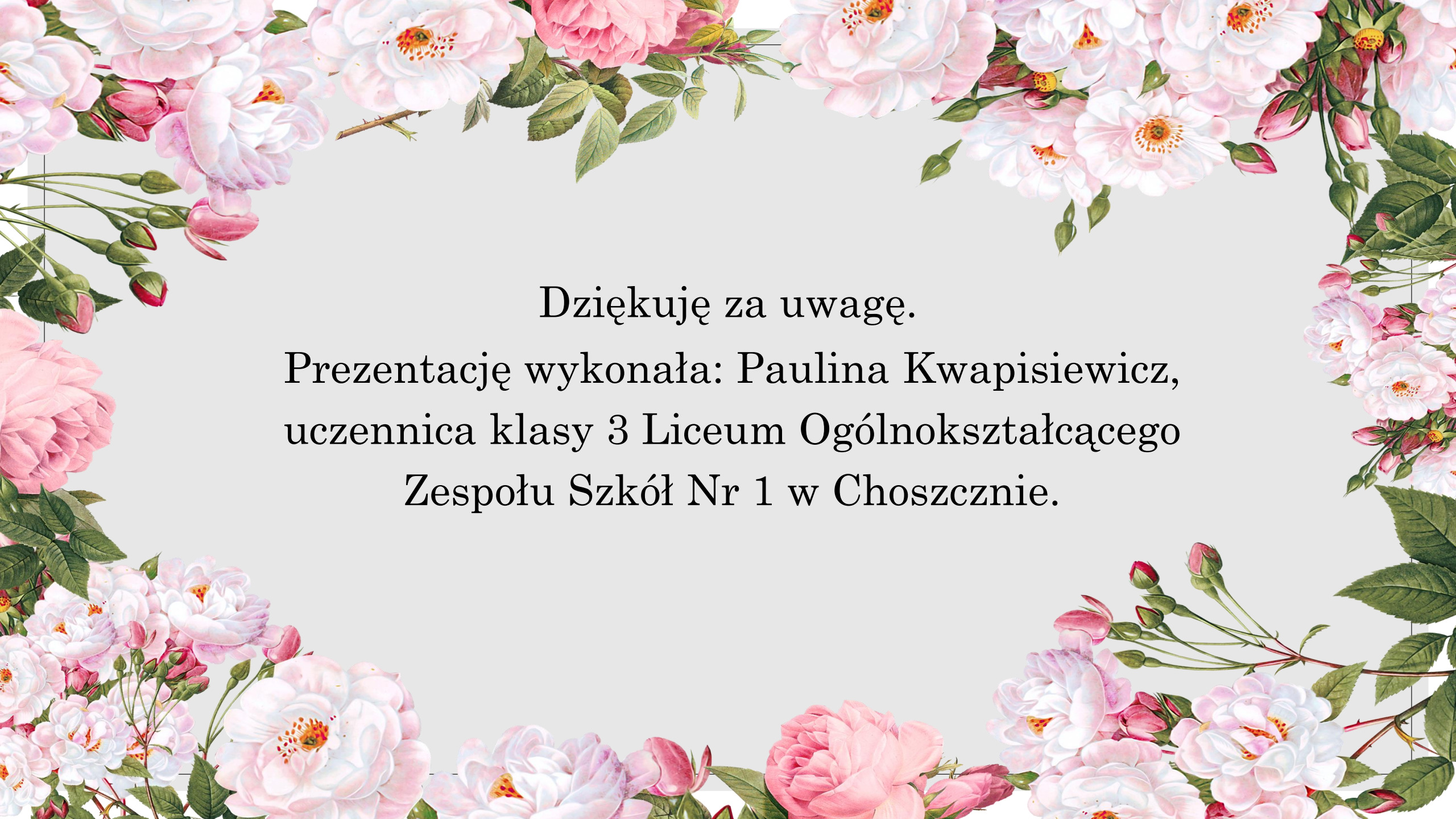

Danuta
Hepke-Kelch wraz
z mężem Janem

BIBLIOGRAFIA

1. https://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_D%C4%85browska
2. "Lektury obowiązkowe" pod redakcją Stanisława Balbusa i Włodzimierza Maciąga
3. Praca maturalna rok szkolny 2004/2005 - Karolina Jankowska
4. Artykuł, "Choszczeńskie wspomnienia", Zofia Gołofit-Sobacka
5. Artykuł, Człowiek godny przypomnienia "Moja pasja – upowszechnianie czytelnictwa" Tomasz Jabłecki
6. "Wspomnienia siostrzenicy Marii Dąbrowskiej" - "W komorowie: - Danuta Kelch
7. Artykuł, "Pożegnanie Danuty Kelch" - Artur Szuba, "Kurier Choszczeński"
8. Artykuł, "Tu żyją potomkowie Niechciców" Elżbieta Lipińska "Głos szczeciński"
9. Artykuł, "Pamiętki rodzinne" Tomasz Sienkiewicz, "Nasza Gazeta Regionalna"
10. Artykuł, "Maria Dąbrowska uwielbiała spacerować" Martyna Nieczysta i Mateusz Gawlik "Kurier Szczeciński"

Dziękuję za uwagę.

Prezentację wykonała: Paulina Kwapisiewicz,
uczennica klasy 3 Liceum Ogólnokształcącego
Zespołu Szkół Nr 1 w Choszcznie.